

BANKACILIK SEKTÖRÜ GÜÇLÜ SINYALLER VERİYOR

Sektörel Bakış 2020 – Bankacılık raporuna göre 2018-2019 dönemindeki sarsıntıdan büyük hasar almadan çıkan ve sınavını başarıyla veren bankacılık sektörü 2020’li yıllar için güçlü sinyaller veriyor. Sektörün bu yıl odağı, güçlü aktif kalitesini korumak olacak.

KPMG Türkiye’nin her yıl yayınladığı, ekonominin dinamosu sektörlerin analiz edildiği Sektörel Bakış serisinin ilk raporunu açıkladı. ‘Sektörel Bakış 2020 – Bankacılık’ raporunda, Türk bankacılık sektörünün 2018’in kritik koşullarında başlayan 2019’u nasıl geçirdiği değerlendiriliyor, 2020’ye dönük beklentiler sıralanıyor. Rapora göre, 2018-2019 dönemindeki sarsıntıdan büyük hasar almadan çıkan ve sınavını başarıyla veren bankacılık sektörü 2020’li yıllar için güçlü sinyaller veriyor. Sektörün bu yıl odağı, güçlü aktif kalitesini korumak olacak.

Eylül 2019 itibarıyla sektörde 51 banka faaliyet gösteriyor. Personel sayısı hem teknolojik gelişmelerin hem de etkin maliyet yönetiminin sonucu azalıyor. Eylül 2018’de 207 bin 870 olan yurt içi personel sayısı Eylül 2019’da 204 bin 374 kişiye geriledi. Bankalar bu dönemde yurt içinde 158 şube kapatırken yurt dışında 3 şube açtı.

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Kerem Vardar, raporun gösterdiği çerçevede bankacılık sektöründe 2019 ve 2020’yle ilgili şu değerlendirmeyi yaptı:

"Zorlu geçen 2018’in ardından ikinci yarısı itibarıyla dengelenme sürecinin hız

kazandığı 2019 yılında bankalar dış fonlama kaynaklarına erişim konusunda daha rahat konumdalar. 2018 yılına kıyasla yaklaşık 50 baz puan daha az maliyetle yenilenmeye başlayan sendikasyon kredileri, bu iyileşme sürecinin en önemli göstergelerinden biri olarak öne çıkıyor. Bankacılık sektörü, doğası gereği ekonomik faaliyetlerin canlanması noktasında kritik bir rol oynadığından; buradaki koşulların iyileşmesi ülke ekonomisi genelindeki toparlanmanın temel taşlarından biri olarak belirginleşiyor.

Güçlü sermaye yapısını ve kriz yönetimi konusundaki başarısını bir kez daha kanıtlayan ve 2018-2019 sınavını başarıyla atlatan sektörde, 2020 yılının ana odağı aktif kalitesinin korunması olacak. Diğer yandan, risk iştahının tekrar artmaya başlaması ile birlikte ekonomik aktivitenin, ertelenen talepleri de karşılayacak şekilde desteklenmesi kârlılığa önemli katkıda bulunacak."

Öne çıkan başlıklar

KPMG Türkiye’nin ‘2020 Sektörel Bakış – Bankacılık’ raporundan öne çıkan başlıklar şöyle:

► Dünya genelindeki enflasyon, istihdam görüntüsü ve küresel resesyon yorum-

ları arasında Türkiye’de 2018’in ardından atılan adımlarla 2019 yılında beklenen daralma, yıl başındaki negatif büyüme öngörülerinden uzaklaşarak sınırlı kaldı.

► Türkiye ekonomisi, yıl içinde yaşanan politik gerilimler ve Barış Pınarı Harekatı’nın ardından oluşan uluslararası baskıya rağmen, beklenenden daha iyi bir performans gösterdi.

► 2019’da resesyondan çıkan ve dengelenme adımlarına devam eden ekonominin maruz kaldığı riskler azalmamakla birlikte, kırılma riskinin azaldığı gözleniyor.

► Küresel bankacılık sektörü, hem dışarıdan gelen değişimlere hem de rekabet koşullarına uyum sağlamaya çalışırken Türkiye’de de sektör küresel trendleri takip etmenin yanı sıra aktif kalitesini korumak için de önemli bir performans gösterdi.

Aktif büyüklük korundu

► 2018 yılında oluşan hasarın etkileri devam ederken yıl boyunca yaşanan iç ve dış kaynaklı belirsizlikler sebebiyle zorlanan bankacılık sektörü 2019 üçüncü çeyrek sonu itibarıyla aktif büyüklüğünü aynı seviyede tutmuş görünüyor. Reel anlamda küçülmeye işaret eden bu veriye göre Türk bankacılık sektörünün toplam aktifleri 4.273 milyar TL’ye ulaştı.

► Yılbaşından bu yana yüzde 16 büyüyen sektör mevduat stoku, Eylül 2019 itibarıyla toplamda 2.362 milyar TL’ye ulaştı. Türk Lirası’ndaki yüksek mevduat getirilerine rağmen bu dönemde TL mevduat hacmi yüzde 9, yabancı para mevduatları ise yüzde 22 arttı. Büyütülmesi arzulanan kıymetli maden mevduatlarında ise grafik yükseldi ve 66,4 milyar TL’ye ulaşan hacimle yüzde 61’lik artış görüldü.

2020 nasıl geçecek?

► Toparlanma süreci hız kazanacak.

► Bankalar bir yandan bilançolarındaki varlıkların kalitesini korumaya ve takipteki alacaklarını yönetmeye diğer yandan karşılaşacakları talebi karşılayarak büyüme sürecine odaklanacaklar.

► Fonlama anlamında hem alternatifleri hem de maliyetleri iyileşecek.

► Bu tabloda tekrar büyüme kanalına girecekler.

► Uzun süredir yatırım yaptıkları dijitalleşme ve operasyonel süreç optimizasyonuna odaklanmaya devam edecekler.

- Dayanıklı tüketim malları satışları arttı, ihracat düştü
- Yenilenebilir enerji santrallerinin izin süreçlerinde sıkıntı yaşıyor
- Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Meclisi bir araya geldi
- Brexit sürecinin tekstil sektörüne etkisi değerlendirildi
- Kozmetik ve temizlik ürünleri sektörünün sorunları masaya yatırıldı

Dayanıklı tüketim malları satışları arttı, ihracat düştü

Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, 2019 yılı Ekim ayı toplantısını, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ve Meclis Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu başkanlığında, Meclis üyelerinin de katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirdi. Toplantıda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yüksek katma değerli ürünlerin, yerli imkân ve kabiliyetlerle üretimini amaçlayan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı hakkında bilgi verildi.

Toplantı gündemi kapsamında, TÜRK-BESD sektör verilerinin üretim, iç satış ve ihracat rakamları ve İMMİB sektörel ihracat verilerinin güncel hali paylaşıldı. TÜRK-BESD verilerine göre geçen senenin Eylül ayına göre iç satışlarda yüzde 7'lik artış, ihracatta yüzde 2'lik azalma yaşandı.

Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD) tarafından elektronik cihazlarda iç satış adetleri ve ihracat rakamlarının da paylaşıldığı toplantıda, ECİD Genel Sekre-

teri ve Arçelik'te Ar-Ge Koordinatörü Mustafa Uğuz tarafından AB Komisyonu'nun 22 adet IOT cihaz için yaptığı güvenlik incelemesi ve sonuçları hakkında bilgilendirme sunumu yaptı.

Brexit süreci görüşüldü

Dayanıklı tüketim malları sektörü ihracatı için son derece önemli hale gelen Brexit konusunun da gündeme alındığı toplantıda bu konuda yaşanan son gelişmeler hakkında bilgi verildi. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Proje Koordinatörü Ayşegül Taşöz Düşündere tarafından Brexit Rehberi projesi hakkında sunum yapıldı.

Türkiye'de Brexit sürecinden en fazla etkilenen sektörlerin tespit edildiği ve rehberin bu sektörler nezdinde oluşturulduğu, dayanıklı tüketim malları sektörü içinde olan 'elektronik' ve 'LCD'lerin de bu tanımda yer almasından dolayı sektör görüşlerinin ve desteğinin önemli olduğu belirtildi.

Toplantıda son olarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından başlatılan Çevre Etiket Sistemi ve ürün/hizmet kategorisi belirleme süreci görüşüldü.

Yenilenebilir enerji santrallerinin izin süreçlerinde sıkıntı yaşanıyor

Türkiye Enerji Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kivanç ve Meclis Başkanı İhsan Akyol'un başkanlığında, Enerji İşleri Genel Müdürü Murat Zekeriya Aydın, EPIAŞ Genel Müdürü Ahmet Türkoğlu ve sektör temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi.

İhsan Akyol, lisanslı enerji santralleri için sağlanan desteğin 2020 yılında dolacağını hatırlatarak, yatırım ortamında yoğunlaşma olduğunu, bazı idari işlem ve süreçlerde

sıkıntılar yaşandığını belirtti.

Akyol, yenilenebilir enerji santrallerinde izin süreçlerindeki sıkıntıdan kaynaklı sorunların çözülmesi gerektiğini, aksi takdirde başlanıp süresinde yetiştirilemeyen projelerin yapılabirliklerinin ortadan kalkabileceğini, bu durumun ilerleyen dönemde gerek yatırımcı gerekse ülke ekonomisi açısından olumsuz sonuç doğuracağını ifade etti.

Enerji İşleri Genel Müdürü Murat Zekeriya Aydın da yenilenebilir enerji konusunun

hem sanayiciyi ve hem de elektrik sektörünü ilgilendirdiğini, bu nedenle de hassas bir dengede bulunduğunu, Bakanlık olarak kapsamlı bir değerlendirme yapılması gerektiğini ifade etti.

PTF anlatıldı

EPIAŞ Genel Müdürü Ahmet Türkoğlu ise EPIAŞ işlemleri ve piyasaya ilişkin değerlendirmelerde bulunarak, EPIAŞ şeffaflık platformunda yayınlanan verilere dikkat çekti ve EPIAŞ olarak Vadeli Elektrik ve Doğal Gaz Piyasaları'nın devreye alınması için çalıştıklarını, bu piyasanın yakın zamanda açılacağı bilgisini verdi.

EPIAŞ Strateji Geliştirme Direktörü Avni Çebi, "Organize Toptan Enerji Piyasaları'nda EPIAŞ'ın Rolü" başlıklı sunumunda, enerji piyasası reform sürecinden, EPIAŞ'ın yapısından, çalışmalarından ve operasyonlarından bahsetti. Gün öncesi ve gün içi işlem hacmi, eşleşme miktarı ve oluşan PTF hakkında bilgi veren Çebi, İleri Tarihli Fiziksel Teslimatlı Elektrik Piyasası için mevzuat çalışmalarının tamamlandığını ifade etti.

Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Meclisi bir araya geldi

Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil ve Meclis Başkanı Gökhan Tezel başkanlığında, EPDK Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanı Muhammed Demir ve sektör temsilcilerinin katılımıyla Ankara Birlik Merkezi'nde bir araya geldi.

Toplantıda LPG dağıtıcı ve depolama lisansı sahibi depolarında otomasyon sistemi kurulması konusu ele alındı. Konuyla ilgili teknik çalışmaların yürütülmesini teminen Meclis bünyesinde bir çalışma grubu oluşturulmasına ve bahse konu çalışma grubunun EPDK ile istişare içerisinde olmasına

karar verildi. Otomasyon sisteminin hem fiziki hem de güçlü bir yazılım alt yapısını gerektirdiği üzerinde duruldu.

LPG'nin kullanım alanlarına ilişkin bir sunum da gerçekleştirildi. EPDK Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmakta olan kitap çalışmasına sektörden katkı sağlanması hususu dile getirildi. Hava ve LPG'nin karışımıyla meydana gelen SNG'nin doğalgaz muhteviyatında kullanılabileceği iletili. Tüp izlenebilirliği sürecinde gelinen son durum hakkında bilgilendirme yapıldı. Tüplü faaliyet içinse Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı yükümlülüğünün kaldırılması önerisi ele alındı.

LPG'li araçların durumu

Kapalı otoparklara LPG'li araçların girmesi kapsamındaki nihai durum aktarıldı. Uygulama yöntemiyle ilgili sürecin henüz netleşmediği ve Meclis'in bu konuyu takip ettiği belirtildi.

16 Ekim 2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan propilen üretimi için ÖTV muafiyetine ilişkin tebliğin detayları paylaşıldı. Yeni düzenlemede izlenebilirliğin ve raporlamanın önemli olacağı yorumu iletili.

Brexit'in tekstil sektörüne etkisi değerlendirildi

Türkiye Tekstil Sanayi Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kıvanç ve Suat Selim Kandemir ile Meclis Başkanı Abdulkadir Konukoğlu başkanlığında sivil toplum kuruluşları ve sektörün üst düzey temsilcilerinin katılımıyla sektördeki son gelişmeleri değerlendirmek

üzere İstanbul'da gerçekleştirildi.

Türk tekstil sektörünün TÜİK istatistikleri eşliğinde 2019 yılına ait dış ticaret performansının değerlendirildiği toplantıda, Meclis Danışmanı tarafından konuya ilişkin bir sunum yapıldı. 2011 yılında tekstil, konfeksiyon ürünlerinin ithalatı için uygulama-

ya konulan ek vergi sonrası, 2019 yılının Ağustos ayı itibarıyla Hazine'ye toplamda 5.7 milyar dolar katkı sağlandığına dikkat çekildi. Toplantıda ayrıca Meclis üyelerince İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılma sürecinin sektöre etkileri değerlendirildi. İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılma sürecinde AB nezdinde üçüncü ülke konumuna geçeceğinden, Birleşik Krallık Ülkeleri (İngiltere, Kuzey İrlanda, İskoçya, Galler) ile yapılacak ticarete aksama olmamasını teminen alınması gereken önlemler ile ilgili değerlendirmelerde bulunuldu.

Koruma önlemleri

5407 sentetik filament ipliklerden dokunmuş kumaşlarla ilgili getirilmesi öngörülen koruma önlemlerine ilişkin istatistikler eşliğinde Meclis üyeleri müzakerelerde bulundu. Meclis toplantısının bir diğer gündem maddesi olan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'ndan alınan 11.10.2019 tarihli - 2020 YKS'de özel yetenek sınavı ile öğrenci yerleştirilmesi konulu yazısı da Meclis üyelerince değerlendirildi.

Kozmetik ve temizlik ürünleri sektörünün sorunları masaya yatırıldı

Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi'nin toplantısında Meclis üyeleri görüşlerini paylaşarak, sektör ile ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi'nin toplantısı, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay'ın katılımıyla, Meclis Başkanı Ahmet Pura başkanlığında kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcileri ile gerçekleştirildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun selamlarını ileterek, TOBB olarak sektörün yanında olduklarını, sektör temsilcileri tarafından dile getirilen her sorunun kıymetli olduğunu ve takibini sağladıklarını, TOBB ve Türkiye Sektör Meclisleri olarak ilgili makamlara ilettiklerini ifade etti.

Meclis Başkanı Ahmet Pura da ekonomide yaşanan genel olumsuzluklara rağmen sektörün iki haneli büyümesini sürdürdüğünü dile getirdi. Pura, ekonomik kriz dönemlerinde bile hem temizlik hem kozmetik ürünlerindeki talebin arttığını, ruhsal yönden bile insanları etkilediklerini vurguladı. Geçen yılın rakamlarına bakıldığında ithalatın düşüğünü, ihracatın 2 milyar doları yakaladığını ifade eden Meclis Başkanı Pura, bu göstergelerin ekonomiye katkı anlamında olumlu olduğunu dile getirdi.

Toplantıya davet edilen Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) Tıbbi Cihaz Onaylanmış Kuruluş ve Klinik Araştırmalar Dairesi Başkanı Dr. Asım Hoçaoğlu ise TİTCK'nın faaliyetleri hakkında

değerlendirmede bulunarak, sektörün gündemindeki sorunlara değindi.

Üyeler görüşlerini paylaştı

Meclis Üyesi Melike Özener, 2013 Ekim ayından beri temizlik ürünleri ve hijyenik kağıt ürünlerinin yönetimini Ticaret Bakanlığının devraldığını, ürün gruplarının yönetiminin devredilmesinden sonra Bakanlık ile çok uyumlu çalışıldığını, gerek mevzuat düzenlemeleri, gerek pazar içi denetimlerinde sektör adına bir problem yaşanmadığını, karşılaşılan sorunlarda bile karşılıklı müzakerelerle çözüme fırsatı bulduklarını vurguladı. Diğer bir gündem maddesi olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı SEA ve KKDİK mevzuatları hakkında değerlendirmelerde bulunarak sunum gerçekleştiren Özener, mevzuatların eksik kalan yönlerini Meclis üyeleriyle paylaştı.

Meclis Üyesi Şerifnur Taşkıran ise GS-1 Komitesi'nin global olarak tüketici ürünlerinin serbest dolaşımını/satış kanallarında rahatça satılabilmesini sağlamak için kurulmuş bir global komite olduğunu ifade etti.

Meclis Üyesi Sibel Tüzün ise İstanbul Sanayi Odası'nın ilave gümrük vergisinden muaf olacak şekilde kozmetik sektöründe kullanılan cam şişeler özelinde yeni bir GTİP oluşturulması hakkında açıklamalarda bulundu. 11 Kasım 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan bir ek kararla bazı cam eşyalara ve plastik grubuna ilave gümrük

vergisi geldiğini, bundan da kozmetik sektöründe cam ambalaj kullanan üreticilerin etkilendiğini ifade etti.

Sunum gerçekleştirildi

Son iki yıl içerisinde çevre konularının hem devletin hem de sanayinin gündeminde olduğunu söyleyen Meclis Üyesi Fügen Soykut, sürdürülebilirliğin amaçlandığı için her alanda bu konu ile ilgili ciddi çalışmalar olduğunu belirterek ambalajlar için Çevre Kanunu değişikliği ile getirilen geri kazanım katılım payı hakkında bir sunum gerçekleştirdi.

Soykut, yönetmelikle gelen katılım payının sanayiye ciddi bir yük getirdiğini, ambalaj atıkları için yıllık bazda bir ödeme yapılırken, kanun devreye girdiği takdirde bu rakamın aylık bazda hesaplanıp ödeneceğini, bunun da sanayiye ciddi bir vergi olarak geri döneceğini dile getirdi.

Meclis Üyesi Pınar Karabulut ise biyosidal ürünlerde mevzuat ve uygulamalarındaki son durum ile ihracat sertifikası alım sürecinde yaşanan zorluklar hakkında bilgilendirmede bulundu. Tip 1 ve Tip 19 biyosidal ürünlerdeki yetki değişikliğine değinen Karabulut, Biyosidal Ürünler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in getireceği yenilikleri ele aldı. İhracat sertifikası teminine ilişkin sorunların Haziran 2019'da Sağlık Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı'na iletilmesini belirten Meclis Üyesi, bildirim/etiket inceleme süreçlerinin halen devam etmekte olduğunu, 14.10.2019 tarihli İhracat Sürüm ile başvuru adımlarının netleştirildiğini ve ürün bildirimlerinin tamamlanması sonrasında başvuru yapılacağını açıkça belirtildiğini dile getirdi.

Özlem Berke ise Tıbbi Cihaz Satış, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği, ÜTS ve AB mevzuatı uyarlanmasının etkileri ve uygulamalarını içeren sunumu Meclis üyeleriyle paylaştı. 31 Ekim 2019 tarihi itibarıyla tüm ürünlerde tekil takibin zorunlu hale geleceğini belirten Berke, Ek-3 Satış Merkezleri Haricinde Satışı Yapılabilecek Cihaz Listesi'nde yer alan ürünler için "Tanımsız Yere Verme Bildirimi" yapılarak ürünün hareketi sonlandırılacağını, tanımsız yere verme bildiriminde verme işlemi yapılan firmanın sisteme kayıtlı olmadığı durumda vergi kimlik numarası girileceğini, e-ticaret sitelerinden tüketiciye satış yapılan durumlarda verme bildirimlerinde tüketicinin bilgileri girileceğini ifade ederek, üyelerin sorunlarını yanıtladı.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin **TAM YERİ** **TOBB ETÜ**

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

